

Proponowane badania mają na celu udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: Jakie są i jakie powinny być doświadczenia kobiet jako podmiotów konstytucyjnych w Europie Środkowej i Wschodniej (EŚW)? Jaka umowa społeczna leży u podstaw porządku konstytucyjnego w EŚW? Jakie czynniki kształtują normatywną koncepcję kobiecości w orzecznictwie konstytucyjnym, a także jak prawo w praktyce kształtuje doświadczenie równości płci, małżeństwa, macierzyństwa i opieki? Jakich konstytucyjnych dróg używają kobiety, by dochodzić swoich praw? Jakie są cykle zmian konstytucyjnych i w jaki sposób odpowiadają one na / lub wywołują zmiany społeczne w rolach płciowych i modelu rodziny? W jaki sposób konstytucyjne doświadczenia kobiet przyczyniają się do powstania nowej teorii umowy społecznej?

Podjęte się weryfikacji następujących spostrzeżeń: (1) Transformacja demokratyczna w EŚW jedynie formalnie uznała równe obywatelstwo kobiet, ale nie doprowadziła do ich równego uczestnictwa w procesach politycznych ani nie zagwarantowała skutecznej realizacji ich praw. (2) Poziom uczestnictwa kobiet w procesach politycznych, w tym w tworzeniu konstytucji, poprawek do konstytucji i ustawodawstwa wprowadzającego w życie prawa konstytucyjne, jest różny w poszczególnych krajach Europy Środkowo-Wschodniej, a wprowadzenie kwot lub parytetów nie przekłada się automatycznie na większą reprezentację kobiet lub uwzględnienie kobiecej perspektywy w procesie podejmowania decyzji. (3) Cofanie się rządów prawa towarzyszy odwrotowi od praw kobiet i dodatkowo zagraża ich skutecznej realizacji, podczas gdy konstytucyjne środki zaradcze na naruszenia praw kobiet są niewystarczające lub w ogóle nie istnieją. (4) Cykle zmian konstytucyjnych, w tym zmian w interpretacji konstytucji, nie odzwierciedlają aktualnych przemian społecznych i zmieniającej się tożsamości podmiotów konstytucyjnych. (5) Nowa teoria umowy społecznej musi uznać pozytywną rolę państwa w ochronie praw kobiet oraz realizacji ich autonomii i aspiracji.

Hipotezy te odpowiadają pięciu głównym zadaniom projektu: (1) Kobiety i konstytucjonalizm Europy Środkowo-Wschodniej - analiza specyfiki konstytucjonalizmu w Europie Środkowo-Wschodniej (EŚW) i jego wpływu na sytuację kobiet jako podmiotów konstytucyjnych. (2) Kobiety i demokracja - ocena praktycznej realizacji praw kobiet w procesach politycznych. (3) Prawa kobiet i rządy prawa, zbadanie związku pomiędzy realizacją standardów rządów prawa a prawami kobiet. (4) Kobiety jako podmioty praw i obowiązków - analiza konstytucyjnej interpretacji pojęcia godności, autonomii i równości płci kobiet i mężczyzn, a także koncepcji macierzyństwa, rodziny i opieki. Bazując na wynikach badań i konkretnych studiach przypadków w Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Estonii, Węgrzech, Łotwie, Litwie, Polsce, Rumunii, Słowacji i Słowenii, projekt zaproponuje nową teorię umowy społecznej.

W gruncie rzeczy projekt oferuje krytyczne studium konstytucjonalizmu z perspektywy doświadczeń kobiet w kilku krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Jako podmioty konstytucyjne definiuje osoby posiadające suwerenną władzę, które mogą inicjować zmiany konstytucyjne, bezpośrednio egzekwować konstytucję i domagać się jej stosowania, szczególnie w zakresie konstytucyjnych praw i wolności. Celem projektu jest krytyczna ocena, czy i w jaki sposób kobiety mogą korzystać z konstytucyjnych dróg egzekwowania swoich praw, a także zidentyfikowanie czynników, które utrudniają im uczestnictwo i samorealizację zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym.